

ČESKÉ PRÁVO

ČASOPIS SPOLKU NOTÁŘŮ ČESKOSLOVENSKÝCH.

ŘÍDÍ PROF. Dr. EM. SVOBODA S KRUHEM REDAKČNÍM.

VYCHÁZÍ KAŽDÝ MĚSÍC MIMO ČERVENEC A SRPEN. — REDAKCE A ADMINISTRACE V PRAZE-II. VÁCL. NÁM. 28. — PŘEDPLATNÉ ROČNĚ 40 K I S PÓŠTOVNÍ ZÁSILKOU — JEDNOTLIVÉ ČÍSLO 4 K.

ROČNÍK V.

V PRAZE, V BŘEZNU 1924.

ČÍSLO 10.

ZA LEOPOLDEM HEYROVSKÝM

Není tomu dávno, co jsme přinesli jubilejní úvahu o prof. Heyrovském. Kdo v poslední době viděl, jak těžce chodil, jak jeho — kdysi tak pohyblivé tělo scházelo, tušil, že života jeho jest namále. A přece každý účastník chvíle, kdy rakev s tělem Heyrovského mizela za černou rouškou krematoria, prožíval plnou tíhu tragické chvíle, kdy ten, který byl živoucí skutečností, odchází do oblasti vzpomínek — a konečně do bezmezného říše zapomnění, od něhož vynikající syny národa zachraňuje životní dílo jejich a litera dějin.

Nepřehlédneme jsou zástupci českých právníků, kteří pod vedením Heyrovského nastoupili dráhu vědeckého studia právního. A dokud poslední z nich bude živ, bude žít i jasná vzpomínka na vynikajícího učenice, učitele a otcovského přítele studentstva. Kdo ho jednou viděl, nezapomene na jeho zvláštní, výraznou osobnost. Inteligentní, oduševnělá tvář i každé gesto jeho svědčily o duchu čilém, neustále se zajímajícím, bystře sledujícím a přemýšlivém. Nikdo jej neviděl netečně, bez zájmu stát, žádná otázka nenarazila u něho na lhostejnost. A při tom mu z očí vyzírala typicky česká měkkost a dobrota srdce. Zvláštní, osobitý člověk — zajímavý a milý zároveň.

Universita nebyla mu pouhým působištem — byla jeho velikou, životní láskou. Věci fakultní sledoval do poslední chvíle se zájmem nevšedním. A jest to tak přirozeně lidské —; vždyť je jedním z těch velikých lidí českých, kteří kladli základní kameny pro vznik novodobé vědy české, kteří se podjali ohromné práce: zkypriti úhor, zdupaný kročeji staletí! Dnes už sotva kdo dovede oceniti velikost jejich odhodlání a oběti, když pracuje na solidních základech vědecké stavby české; neboť s naší perspektivy nevypadají ony začátky tak těžké, jakými se objevovaly s perspektivy prvních kroků jejich.

Heyrovský svoje životní dílo napsal česky. A tím vyjádřil svou vůli, dáti českému studentu, českému právníku do rukou knihu, která by jej v mateřské řeči uvedla do studia věd právních. Všichni jsme se propracovávali touto knihou — a nebyla to práce lehká. Ale kdo jednou prošel tuhou kázní jasněho pojmu a logického úsudku — nelitoval vynaložené práce. Nepočítal Heyrovský, co by mu vynesla táž práce, napsaná německy, nepočítal na slávu, čísti svoje jméno v poznámkách německých autorů. Daroval svoje dílo českému studentu.

I jinak projevoval svou lásku k českým hochům, přicházejícím zápolit o život a vzdělání do velkého města universitního. Všichni, kdož s nesnázemi se probíjeli studentským životem, kdož za války prožili nejtěžší chvíle boje o zachování života, vědí o beznáročném, úsilovném práci Heyrovského. A dočkáme-li se toho, že fakulta právnická vkročí do místností, důstojných vědeckého institutu, bude vyslovováno jméno Heyrovského s vděčností a s hlubokou úctou před jeho houževnatou, nezištnou a obětavou snahou o získání pozemků, projektů a ostatního, čeho bylo třeba k početí velkého díla.

Tělo jeho odevzdáno bylo svatému živlu; proměnilo se v obláček dýmu a v hrstku popelu: Ale duch jeho bude žíti, dokud bude živ národ, kterému své dílo zasvětil a dokud bude v národě žít česká věda právní. E. S.